

Klasa: 022-03/13-01/179

Urbroj: 50301-05/16-13-2

Zagreb, 25. srpnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Slavka Linića, ministra financija, mr. sc. Borisa Lalovca, zamjenika ministra financija, Nadu Čavlović Smiljanec, pomoćnicu ministra financija i ravnateljicu Porezne uprave, te dr. sc. Maroja Langa, pomoćnika ministra financija.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POREZU NA DOHODAK,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, srpanj 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

a) Ocjena stanja

Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012 i 144/2012; u daljnjem tekstu Zakon), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005. godine propisani su: porezni obveznik, izvori oporezivog dohotka, porezna oslobođenja, olakšice i poticaji, porezna osnovica, porezne stope, način utvrđivanja dohotka i plaćanja poreza na dohodak te predujmova poreza na dohodak i drugo. Nadalje, tim Zakonom povećan je osnovni osobni odbitak sa 1.500,00 kuna na 1.600,00 kuna mjesečno, povećani su faktori osnovnog osobnog odbitka za uzdržavanu djecu, uzdržavane članove uže obitelji te za invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, a uvedeno je i povećanje osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete ako im je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu. Zakon je do sada imao pet izmjena te je Zakonom o izmjeni Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 73/2008) od 1. srpnja 2008. godine povećan iznos osnovnog osobnog odbitka sa 1.600,00 kuna na 1.800,00 kuna, te osobni odbitak umirovljenika sa 3.000,00 kuna na 3.200,00 kuna, a Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 80/2010) od 1. srpnja 2010. godine promijenjene su porezne stope i porezni razredi, ukinute su određene porezne olakšice, uvedene su olakšice za uplaćene premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, uvedene su nove odredbe u svezi podnošenja godišnje porezne prijave i konačnog obračuna i drugo. Tim su izmjenama uvedene 3 nove stope poreza na dohodak od 12% na mjesečnu poreznu osnovicu do 3.600,00 kuna, 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između 3.600,00 i 10.800,00 kuna te 40% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad 10.800,00 kuna. Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 114/2011) omogućilo se poslodavcima da svojim radnicima, odnosno osobama koje ostvaruju primitke od nesamostalnog rada, odobravaju kredite po povoljnijim kamatnim stopama, a da se isto ne smatra oporezivim primitkom primatelja kredita, odnosno donja granica kamate smanjila se sa 4% na 3%. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 22/2012) povećan je osnovni mjesečni osobni odbitak sa 1.800,00 kuna na 2.200,00 kuna i osobni odbitak umirovljenika sa 3.200,00 kuna na 3.400,00 kuna, te su izmijenjeni porezni razredi, uvedeno je oporezivanje mirovina iz inozemstva i oporezivanje dividendi i udjela u dobiti. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 144/2012) u bitnome izmijenjen je način oporezivanja dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iste vrste u razdoblju od 5 godina, uveden zakonodavni okvir za uvođenje novog jedinstvenog obrasca za prikupljanje podataka o isplaćenim primicima, te je propisano da se primici koji se isplaćuju iz fondova i programa

Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije (u svrhu obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije) oslobađaju od oporezivanja do propisanog iznosa.

Nadalje, Zakonom je propisano i da nerezidenti mogu u poreznom razdoblju dohodak umanjiti za osnovni osobni odbitak, plaćene doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u tuzemstvu, te za dana darovanja u tuzemstvu, a rezidenti za osnovni osobni odbitak, dio osobnog odbitka za uzdržavanu djecu i invalidnost, za plaćene doprinose za obvezno osiguranje, ako porezni obveznik nije drukčije osiguran i za dana darovanja u tuzemstvu (u naravi i u novcu doznačenim na žiroračun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak, a iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja).

Zatim, Zakonom je propisano da porezni obveznici koji ostvaruju mirovine iz inozemstva sami obračunavaju i plaćaju predujam poreza na dohodak i prireza i dostavljaju Poreznoj upravi propisana izvješća. Također, na isti način obvezni su postupiti i porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada (plaću) na temelju rada kod diplomatskog ili konzularnog predstavništva strane države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet.

Zakonom je propisano i da, između ostalog, godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. Zakona kod dva ili više poslodavca istodobno te ako dohodak iz članka 5. Zakona ostvari izravno iz inozemstva pri čemu predujmovi poreza na dohodak od tog dohotka nisu u tuzemstvu plaćeni i/ili su u tuzemstvu plaćeni u iznosu manjem od iznosa koji bi se obračunao prema odredbama Zakona. Porezni obveznik koji obvezno podnosi godišnju prijavu dužan je u istoj iskazati dohodak za koji je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. Zakona. Ako uz dohodak za koji je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada porezni obveznik iskaže i dohodak iz ostalih izvora iz članka 5. Zakona, obvezan je iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju, a prema članku 5. Zakona.

Zakonom je propisano da je radi pravilnog utvrđivanja porezne obveze poreza na dohodak i drugih poreza, Porezna uprava dužna tijekom godine prikupljati podatke o oporezivim primicima fizičkih osoba, pratiti promet i obavljati sve druge potrebne radnje. Porezna uprava je dužna dohodak po svim osnovama, a i druge neoporezive primitke i potraživanja, uspoređivati s podacima o nabavljenoj nepokretnoj, pokretnoj i drugoj imovini te drugim izdacima fizičkih osoba i njihovim obvezama tijekom poreznog razdoblja, s time da se usporedba obavlja na temelju podataka s kojima raspolaže, podataka koje priopći porezni obveznik i podataka iz drugih izvora. Ako Porezna uprava u tijeku postupka prikupljanja podataka i njihove usporedbe utvrdi da izvori za imovinu fizičkih osoba nisu dokazani, utvrdit će po toj osnovi dohodak, kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje.

b) Pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Pristupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju nacionalno zakonodavstvo mora biti usklađeno sa pravnom stečevinom Europske unije. Budući da su neki od temeljnih načela i vrijednosti, definiranih i Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, sloboda kretanja ljudi, nediskriminacija, jednakost i sl., porezni propisi, a tako i porez na dohodak, moraju biti u službi tog načela. Slijedom navedenog ovim se Prijedlogom zakona izjednačavaju prava na osobni odbitak za hrvatske rezidente i rezidente Europske unije i Europskog gospodarskog prostora koji pretežiti dio svog dohotka ostvare u Republici Hrvatskoj. Naime, Opća načela prava nepisane su pravne norme koje se mogu opisati i kao dio Osnivačkog ugovora shvaćenog kao ustavna povelja. Koja opća načela postoje u pravnom poretku Europske unije, utvrđuje Sud Europske unije u svojoj praksi. U pravnom poretku Europske unije Sud Europske unije je do sada identificirao veći broj općih načela, među kojima su važnija: zaštita temeljnih ljudskih prava; pravna sigurnost i zaštita legitimnih očekivanja; zabrana diskriminacije, načelo proporcionalnosti i druga.

Budući da su porezni obveznici koji ostvaruju mirovinu iz inozemstva fizičke osobe starije životne dobi koje nisu više radno aktivne, koje često nemaju pristup svim podacima potrebnim za pravilan obračun predujma poreza na dohodak, kao ni potrebna znanja i sposobnosti za isto, što im je većini bila dodatna prepreka za pravovremeno i pravilno ispunjavanje svojih poreznih obveza, ovim Prijedlogom zakona pojednostavnit će se i olakšati porezni postupak kao i ispunjenje porezne obveze na način da se uvodi mogućnost plaćanja predujmova poreza na dohodak po rješenju Porezne uprave te umirovljenici više neće morati sami obračunavati predujam poreza ni podnositi propisana izvješća. Time će se ujedno i pospješiti naplata predujma poreza na dohodak po osnovi mirovina iz inozemstva. Također, kako bi se izjednačili u načinu obračunavanja predujmova poreza na dohodak i prireza sa umirovljenicima koji mirovinu primaju u tuzemstvu od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, ovim Prijedlogom zakona omogućit će se i umirovljenicima koji mirovinu ostvaruju od isplatitelja inozemnih mirovina iz sustava socijalnog osiguranja da ukoliko se isplaćuju mirovine za više mjeseci istog poreznog razdoblja ili više poreznih razdoblja pri obračunu primijene propise koji su važili na dan kad su te mirovine trebale biti isplaćene.

Također, radi pojednostavljenja poreznog postupka, učinkovitijeg prikupljanja podataka i naplate predujma poreza, ovim se Prijedlogom zakona propisuje mogućnost da diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo ili organizacija koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet preuzme obvezu obračuna, obustave i plaćanja predujma poreza na dohodak za svoje radnike, odnosno stjecatelje primitka od nesamostalnog rada te podnošenja propisanih izvješća.

Nadalje, Republika Hrvatska ima sklopljeno i u primjeni 55 ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (s Albanijom, Armenijom, Austrijom, Belgijom, Bjelorusijom, Bosnom i Hercegovinom, Bugarskom, Crnom Gorom, Češkom, Čileom, Danskom, Estonijom, Finskom, Francuskom, Grčkom, Indonezijom, Iranom, Irskom, Islandom, Italijom, Izraelom, Jordanom, Južnoafričkom Republikom, Kanadom, Katarom, Kinom, Korejom, Kuvajtom, Latvijom, Litvom, Mađarskom, Makedonijom, Maltom, Mauricijusem, Malezijom, Marokom, Moldovom, Nizozemskom, Norveškom, Njemačkom, Omanom, Poljskom, Rumunjskom, Rusijom, San Marinom, Sirijom, Slovačkom, Slovenijom, Srbijom, Španjolskom, Švedskom, Švicarskom, Turskom, Ukrajinom i Velikom Britanijom) kojima je između ostalog, u većini slučajeva, utvrđeno da kad je pravo oporezivanja dano i zemlji rezidentnosti poreznog obveznika i zemlji izvora, odnosno zemlji u kojoj se rad obavlja, tada

zemlja rezidentnosti mora odobriti poreznu olakšicu kako ne bi došlo do dvostrukog oporezivanja. Sukladno navedenom, a budući da je Zakonom propisana mogućnost uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu pri godišnjem obračunu temeljem podnesene godišnje porezne prijave, ovim se Prijedlogom zakona propisuje da isplattelj ili sam porezni obveznik nije obvezan plaćati predujmove poreza na dohodak u tuzemstvu ako po osnovi istog primitka predujam poreza na dohodak plaća u inozemstvu sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Ovim se Prijedlogom zakona nadopunjuju odredbe kojima se propisuje obvezno podnošenje godišnje porezne prijave radi dodatnog pojašnjenja i otklanjanja nedoumica u primjeni, odnosno provedbi, te se propisuje da godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. Zakona kod dva ili više poslodavca istodobno u tijeku istog mjeseca poreznog razdoblja. Naime, za dohodak od nesamostalnog rada propisan je kumulativni način obračunavanja i plaćanja predujma poreza na dohodak, odnosno predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada prema članku 14. Zakona ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke prema članku 16. Zakona koji su uplaćeni i umanjen za iznos mjesečnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. i 2. Zakona. Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 12% od mjesečne porezne osnovice do visine jednostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između jednostrukog i četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka i po stopi od 40% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. Zakona. Predujam poreza obračunava se kumulativno (osim za mirovine koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje), pri svakoj isplati u tijeku jednoga kalendarskog mjeseca primjenom propisanih poreznih stopa. Iz navedenog proizlazi da ako je porezni obveznik radio kod dva poslodavca i u istom mjesecu je ostvario dohodak od nesamostalnog rada od dva različita poslodavca te nije primijenjen kumulativni način obračuna, porezni obveznik obvezan je podnijeti godišnju poreznu prijavu.

Također, ovim se Prijedlogom zakona propisuje i da godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi rezident ako dohodak iz članka 39. stavka 1. Zakona ostvari izravno iz inozemstva i/ili ako dohodak iz članka 5. Zakona ostvari izravno iz inozemstva pri čemu predujmovi poreza na dohodak od tog dohotka nisu u tuzemstvu plaćeni i/ili su u tuzemstvu plaćeni u iznosu manjem od iznosa koji bi se obračunao prema odredbama Zakona, osim ako sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja Republika Hrvatska izuzima taj dohodak od oporezivanja. Nadalje, kod obveznog podnošenja godišnje porezne prijave kada se u istoj iskazuje samo dohodak za koji je porezni obveznik obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada, ne iskazuje se dohodak koji Republika Hrvatska sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja izuzima od oporezivanja. Naime, člankom 140. Ustava Republike Hrvatske propisano je da međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom i objavljeni, a koji su na snazi, čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske, a po pravnoj su snazi iznad zakona. Stoga ako je ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji je u primjeni utvrđeno da pojedini dohodak Republika Hrvatska izuzima od oporezivanja, u tom slučaju za taj dohodak porezni obveznik nije niti obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu, a niti ga iskazati u prijavi ako se primjerice radi o dohotku od nesamostalnog rada koji se obvezno iskazuje uz dohodak za koji se obvezno podnosi godišnja porezna prijava budući da se isti izuzima od oporezivanja. Međutim, u većini ugovora utvrđeno je da Republika Hrvatska može dohodak koji se izuzima uzeti u obzir kod obračuna poreza na preostali dohodak takvoga rezidenta, te se taj izuzeti dohodak obvezno iskazuje kod dobrovoljnog podnošenja godišnje porezne prijave, odnosno u

slučaju kada porezni obveznik uz dohodak za koji je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu iskaže i dohodak iz ostalih izvora budući da je tada obvezan iskazati ukupni dohodak ostvaren u poreznom razdoblju.

Nadalje, ovim se Prijedlogom zakona propisuje da se predujam poreza na dohodak po osnovi dividende i udjela u dobiti obračunava i plaća na sve primitke isplaćene nakon stupanja na snagu Zakona iz dobiti ostvarene nakon 31. prosinca 2000. godine i to prema načelu blagajne, a radi otklanjanja nedoumica glede suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske odredbi toga Zakona koje se odnose na oporezivanje dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, a sukladno rješenju Ustavnog suda Republike Hrvatske, U-I/4763/2012 od 3. travnja 2013. godine, kojim se pokreće postupak za ocjenu suglasnosti odredbi toga Zakona s Ustavom Republike Hrvatske i privremeno obustavlja plaćanje poreza na dohodak po osnovi dividende i udjela u dobiti temeljem udjela u kapitalu.

Ustavni sud Republike Hrvatske, rješavajući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske, na sjednici održanoj 3. travnja 2013. godine, donio je rješenje kojim se:

„I. pokreće postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 7. stavka 2., 16. stavka 3. i 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 22/12),

II. na temelju članka 45. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 99/99, 29/02 i 49/02 - pročišćeni tekst), privremeno obustavlja izvršenje svih pojedinačnih akata i radnji Porezne uprave Ministarstva financija Republike Hrvatske i drugih adresata vezanih uz naplatu poreza na dohodak svim obveznicima poreza na dohodak koji su taj dohodak ostvarili na temelju dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, a koja je dividenda ostvarena, odnosno koji je udio u dobiti na temelju udjela u kapitalu ostvaren do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 22/12).

Privremena obustava izvršenja svih pojedinačnih akata i radnji, kako se navodi u točki II. te izreke, traje do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske o suglasnosti s Ustavom odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 22/12), kao i Zakona u cjelini.“

U rješenju se također navodi da je „nakon provedene rasprave, Ustavni sud zaključio da razlozi zbog kojih predlagatelji predlažu pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 7. stavka 2., 16. stavka 3. i 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, kao i Zakona u cjelini, otvaraju niz ozbiljnih pitanja koja zahtijevaju posebno ispitivanje u svjetlu temeljnih ustavnih vrednota i zaštićenih ustavnih dobara. Pun ispitni postupak, međutim, zahtijeva pribavljanje i analizu stručnih očitovanja, a po potrebi i znanstvenih mišljenja i različitih statističkih podataka. Sukladno tome, Ustavni sud u tom se rješenju ograničava na utvrđenje da su osporene zakonske odredbe važne za cjelokupnu društvenu zajednicu pa ozbiljnost prigovora i činjenica da bi primjena osporenih članaka Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, ukupno gledano, mogla utjecati na Državni proračun i na individualne pravne situacije adresata Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, dostatan su razlog za pokretanje postupka za ocjenu njihove suglasnosti s Ustavom. Tim se rješenjem, međutim, ne prejudicira konačna odluka Ustavnog suda. Sukladno navedenom, na temelju članka 43. stavka 1. Ustavnog zakona riješeno je da se pokreće postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 7. stavka

2., 16. stavka 3. i 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine”, broj 22/12).“

Nadalje se navodi, da „budući da je u nadležnosti Porezne uprave naplata poreza na temelju odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine”, broj 22/12) u odnosu na koje je Ustavni sud pokrenuo postupak, Ustavni sud je, do donošenja svoje odluke o podnesenim prijedlozima - vodeći se načelom pravne sigurnosti objektivnog pravnog poretka, a radi sprječavanja mogućih posljedica koje bi u praksi mogle nastati zbog primjene spornih odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak - ocijenio potrebnim privremeno obustaviti izvršenje svih pojedinačnih akata i radnji vezanih uz naplatu poreza na dohodak svim obveznicima poreza na dohodak koji su taj dohodak ostvarili na temelju dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, a koja dividenda, odnosno udio u dobiti na temelju udjela u kapitalu su ostvareni do stupanja na snagu osporenih članaka Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak.“

Slijedom navedenog pristupilo se izradi ovoga Prijedloga zakona na način da se dodatno pojašni oporezivanje dividendi i udjela u dobiti prema načelu blagajne, odnosno da se predujam poreza na dohodak plaća pri isplati primitka od dividende i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, po odbitku, po stopi od 12% uvećanoj za stopu prireza kojeg su uvele jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to na one primitke od dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju iz dobiti ostvarene nakon 31. prosinca 2000. godine. Naime, oporezivanje dividendi i udjela u dobiti u hrvatski porezni sustav prvi je put uvedeno Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 127/2000), 1. siječnja 2001. godine, te je člankom 26. toga Zakona bilo propisano da se dohotkom od kapitala smatraju primici po osnovi dividendi, udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu i kamata, ostvareni u poreznom razdoblju, ali dohodak od kapitala ne utvrđuje se po osnovi dividendi i udjela u dobiti ako su dividende i ti udjeli iskorišteni za uvećanje temeljnog kapitala društva. Člankom 53. toga Zakona bilo je propisano da se odredbe članka 38. toga Zakona, kojim se propisuje utvrđivanje predujma poreza na dohodak od kapitala, ne primjenjuju na dividende, udjele u dobiti na temelju udjela u kapitalu, kamate, izuzimanja i primitke po osnovi prava, koji su ostvareni do početka primjene toga Zakona, bez obzira kada se taj dohodak isplaćuje ili ostvaruju primici po osnovi prava. Člankom 38. toga Zakona bilo je propisano da predujam poreza na dohodak od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji istodobno s isplatom, kao porez po odbitku, po stopi od 15%. Zakonom o porezu na dobit (Narodne novine, br. 109/93, 95/94, 35/95 i 106/96) bilo je propisano da se porez na dobit od dana uvođenja navedenog poreza u porezni sustav Republike Hrvatske, odnosno od 1. siječnja 1994. godine, pa do 31. prosinca 1996. godine, plaća po stopi od 25%, a od 1. siječnja 1997. godine do 31. prosinca 2000. godine po stopi od 35%. Zatim, 1. siječnja 2001. godine na snagu je stupio novi Zakon o porezu na dobit (Narodne novine, br. 127/2000 i 163/2003) kojim je stopa poreza na dobit smanjena na 20%, stoga je i Zakonom o porezu na dohodak koji se počeo primjenjivati od 1. siječnja 2001. godine i kojim je uvedeno oporezivanje dohotka od dividendi i udjela u dobiti ograničena primjena na one dividende i udjele u dobiti koji su isplaćeni iz dobiti koja je ostvarena nakon 1. siječnja 2001. godine budući da se sama dobit u ranijim poreznim razdobljima već oporezivala po stopi od 25% odnosno 35%.

Nakon toga je novim Zakonom o porezu na dohodak koji je na snagu stupio 1. siječnja 2005. godine propisano da se oporezuju samo dividende koje se isplaćuju nakon stupanja na snagu tog Zakona a ostvarene su u razdoblju od 1. siječnja 2001. godine do 31. prosinca 2004. godine, što je i u skladu s rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske U-II/4616/2005 od 22. prosinca 2009. godine. U navedenom rješenju se navodi da je „analizirajući sadržaj

članka 6. stavka 3. Pravilnika o porezu na dohodak, Ustavni sud pošao od članka 9. stavka 1. točke 2. Zakona o porezu na dohodak, u kojoj je propisano da se dohotkom ne smatraju primici od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu. Nadalje, člankom 68. stavkom 2. Zakona propisano je da se iznimno od članka 30. tog Zakona dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu, koji su ostvareni u razdoblju od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004., a isplaćuju se nakon početka primjene tog Zakona (1. siječnja 2005.), oporezuju po stopi od 15%. Ta odredba Zakona nadovezuje se na članak 26. stavak 1. i članak 38. stavak 1. ranijeg Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 127/00, 150/02, 163/03 i 30/04), koji je bio na snazi od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004., kojima je bilo propisano da se dohotkom od kapitala smatraju primici po osnovi dividendi, udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu i kamata ostvarenih u poreznom razdoblju, te da predujam poreza na dohodak od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatiitelji istodobno s isplatom, kao porez po odbitku po stopi od 15%.“

U rješenju se navodi da je „razvidno da primici od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu imaju svoj izvor u primicima od kapitala, zbog čega je upravo i navedeno u članku 68. stavku 2. Zakona da se ti primici oporezuju iznimno od članka 30. tog Zakona, a kojim je propisano utvrđivanje dohotka od kapitala. Prema ocjeni Suda, osporeni članak 6. stavak 3. Pravilnika, koji razrađuje zakonske odredbe, nije protivan odredbama Zakona na koje ukazuju predlagatelji. Prema osporenom članku 41. stavku 4. Pravilnika, dohotkom od kapitala, sukladno članku 68. stavku 2. Zakona, smatraju se dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su ostvareni u razdoblju od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004., a isplaćuju se od 1. siječnja 2005. godine. Na temelju godišnje porezne prijave oporezuje se ukupno ostvareni dohodak poreznog obveznika u poreznom razdoblju, što je, prema odluci Suda, u skladu s proklamiranim načelima jednakosti i pravednosti poreznog sustava iz članka 51. stavka 2. Ustava te člancima 6., 7. i 8. Zakona.“

Prema članku 51. Ustava Republike Hrvatske porezni se sustav temelji na načelima jednakosti i pravednosti, a svatko je dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova, u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima. Predložene odredbe ovoga Prijedloga zakona pod jednakim se uvjetima primjenjuju za sve porezne obveznike koji ostvaruju primitke od dividende i udjela u dobiti, te je tu zadovoljeno ustavno načelo jednakosti u oporezivanju, a pravednost se dodatno očituje i u činjenici da se ne oporezuju primici do 12.000,00 kuna godišnje te na taj način porezni obveznici koji ostvaruju veće primitke plaćaju i veći iznos poreza, a sve prema svojoj gospodarskoj snazi.

Napominjemo da je člankom 2. stavkom 4. podstavkom 1. Ustava Republike Hrvatske propisana ovlast Hrvatskoga sabora da samostalno, u skladu s Ustavom i zakonom, odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj. Kao što je i navedeno u rješenju Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-IP-3820/2009, U-IP-3826/2009 i dr., od 17. studenoga 2009. godine (Narodne novine, broj 143/2009) sukladno navedenim ustavnim odredbama, „zakonodavac je samostalan u uređenju poreznog sustava Republike Hrvatske, uz obvezu uvažavanja ustavnih načela jednakosti i pravednosti. Prema tim načelima, porezne obveze moraju biti utvrđene i raspoređene na sve porezne obveznike na način da budu razmjerne ekonomskoj snazi poreznih obveznika, odnosno u skladu sa zahtjevom ravnomjerne raspodjele poreznog tereta. Zakonodavac dakle, sukladno Ustavu ima pravo uvođenja poreza i propisivanja oporezivih primitaka, budući da su porezi jedan od ustavnopravno dopuštenih oblika miješanja države u privatnu imovinsku sferu pojedinca (obveza sudjelovanja u podmirenju javnih troškova propisana člankom 51. stavkom 1. Ustava u vezi sa socijalnom garancijom vlasništva sadržanom u članku 48. stavku 2. Ustava prema

kojoj su nositelji vlasničkog prava i njihovi korisnici dužni pridonositi općem dobru), te ustavnopravno pitanje, u tom smislu, ne može biti propisivanje pojedinih vrsta poreza, kruga poreznih obveznika, visine poreznih stopa ni poreznih olakšica.“

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 22/2012) kojim je od 1. ožujka 2012. godine ponovno uvedeno oporezivanje dividendi i udjela u dobiti, donesen je po hitnoj proceduri radi ublažavanja poremećaja u gospodarstvu kao šireg pojma, no važno je istaknuti da je bilo od izuzetne važnosti što prije započeti sa mjerama koje će spriječiti daljnje povećanje broja građana ispod linije siromaštva uzrokovanih konstantnim padom gospodarske aktivnosti unazad nekoliko godina, povećanjem cijene energenata, inflacijom koja je smanjila realni dohodak budući da primjerice rast plaća i mirovina nije pratio rast cijena potrošačkih dobara što opet posljedično vodi ka sve manjoj potrošnji i potražnji za dobrima, čime se smanjuje industrijska proizvodnja i potražnja za radnom snagom te stvaraju tehnološki viškovi koji povećavaju broj nezaposlenog radno sposobnog stanovništva, koje s druge strane postaje sve veći teret državnog proračuna Republike Hrvatske. Osim toga, određene kategorije dohotka bile su oslobođene oporezivanja (mirovine iz inozemstva i dividende i udjeli u dobiti) što je bilo u skladu sa gospodarskom i ekonomskom politikom u razdoblju kad je Zakon o porezu na dohodak stupio na snagu (1. siječnja 2005. godine). Međutim s promjenom uvjeta na tržištu i konstantnom ekonomskom i gospodarskom krizom i recesijom od 2009. godine, bilo je neophodno uvesti nove mjere i sukladno tome izmijeniti i prioritete gospodarske i ekonomske politike kako bi se gospodarstvo opet vratilo u ravnotežu, te su kao posebna mjera korištene i izmjene u poreznoj politici na način da se, između ostalog, proširi baza oporezivanja dohotka i na određene primitke koji su do tada bili neoporezivi, a s ciljem kako bi oni koji ostvaruju primitke ravnopravno, odnosno sukladno gospodarskoj snazi sudjelovali u javnim prihodima te da se građani sa najnižim primicima porezno rasterete, a da se taj manjak poreznih prihoda uzrokovan povećanjem osobnog odbitka nadoknadi uvođenjem nove kategorije oporezivog dohotka kako bi i ti građani solidarno podnijeli teret gospodarske krize i kako bi se postigla veća pravednost u oporezivanju. Naime, sukladno Ustavu Republike Hrvatske država mora zaštititi pravni interes, odnosno interes svojih građana te je između ostalog člankom 49. stavkom 3. Ustava Republike Hrvatske propisano da država potiče gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana i brine se za gospodarski razvitak svih svojih krajeva. Člankom 57. Ustava Republike Hrvatske propisano je da slabim, nemoćnima i drugim, zbog nezaposlenosti ili nesposobnosti za rad, nezbrinutim osobama država osigurava pravo na pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba. Člankom 62. Ustava Republike Hrvatske propisano je da država štiti materinstvo, djecu i mladež te stvara socijalne, kulturne, odgojne, materijalne i druge uvjete kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život. Člankom 63. stavkom 5. Ustava Republike Hrvatske propisano je da država osobitu skrb posvećuje maloljetnicima bez roditelja i onima za koje se ne brinu roditelji. Vlada Republike Hrvatske kroz strateške mjere potiče razvoj gospodarstva, ali i vodi brigu o najosjetljivijim skupinama stanovništva kako bi svim hrvatskim građanima osigurala dostojan životni standard. Tome u prilog jest i ova porezna politika koja ima i socijalni učinak jer predstavlja instrument kojim se kanalizira pravednija raspodjela dohotka.

Obveznik poreza na dohodak je fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Prema članku 12. Zakona o porezu na dohodak primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju, te se primici i izdaci utvrđuju primjenom načela blagajne, znači kad su stvarno naplaćena. Nadalje, primicima se smatraju sva dobra (novac, stvari, usluge i prava) koja imaju novčanu vrijednost i koja porezni obveznik ostvari od rada, obavljanja djelatnosti, od imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i od drugih primitaka propisanih Zakonom. Smatra se da su dobra, a

time i primici naplaćeni kad porezni obveznik njima može raspolagati. Iz navedenog vidljiva je temeljna razlika između načela oporezivanja dobiti i oporezivanja dohotka. Kod oporezivanja dobiti primjenjuje se načelo nastanka događaja dok se kod oporezivanja dohotka primjenjuje načelo blagajne (znači dohodak se oporezuje kad je on stvarno naplaćen, kad obveznik s njim može slobodno raspolagati, a ne u trenutku nastanka potraživanja primjerice po izdanom računu za obrtnika ili primjerice nakon sklapanja ugovora o autorskom djelu ili primjerice nakon što radnik sukladno Zakonu o radu stekne pravo na isplatu plaće ili nakon stjecanja prava na isplatu dividende nakon što je donesena odluka skupštine o rasporedu dobiti za isplatu dividende i slično). Zoran primjer načela blagajne je i oporezivanje plaća, te porezna obveza ne nastaje u trenutku obračuna plaće i ne utvrđuje se porezna obveza samo temeljem obračunske isprave plaće, već porezna obveza nastaje u trenutku same isplate i predujam poreza se obračunava i plaća prema propisima koji se primjenjuju na dan isplate. To znači da se primjerice pri obračunu poreza na dohodak iz plaće koja je isplaćena u ožujku 2012. godine, a za veljaču iste godine, dohodak umanjio za osobni odbitak u visini 2.200,00 kuna, a ne 1.800,00 kuna koliki je bio u primjeni prije izmjena Zakona o porezu na dohodak koje su stupile na snagu 1. ožujka 2012. godine. Nadalje, porez na dohodak po osnovi dividende plaća se po odbitku, te se porez odbija iz isplaćenog primitka, dok ako primitak nije isplaćen nema se iz čega uplatiti ni porez. Obveza plaćanja poreza po odbitku nastaje istovremeno kada se obavlja isplata, odnosno trenutkom utvrđivanja porezne obveze po osnovi dividende smatra se trenutak kada dioničko društvo-izdavatelj dionica ili društvo s ograničenom odgovornošću uplati ukupni iznos dividende ili udjela u dobiti na račun poreznog obveznika (ako se primjerice isplata obavlja u novcu bezgotovinskim putem) i isplatitelj dividende je obavezan obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak i prirez porezu na dohodak po odbitku, po stopi od 12% uvećanoj za možebitni prirez porezu na dohodak.

Kod svih oblika dohotka se u trenutku nastanka porezne obveze (znači primjenom načela blagajne u trenutku naplate primitka budući da se porez u većini slučajeva plaća istodobno s isplatom primitka, osim izuzetaka) primjenjuju odredbe koje su trenutno na snazi. To je načelo koje postoji od samog uvođenja Zakona o porezu na dohodak i budući da se isto načelo nije mijenjalo do danas vrlo je jasna njegova primjena kako za porezne obveznike tako i za isplatitelje. Primjerice, 1. srpnja 2010. godine izmijenjene su porezne stope i porezni razredi, te je tako između ostalog izmijenjena i stopa predujma poreza na dohodak od kamata i povećana sa 35% na 40%, te su kamate isplaćene nakon 1. srpnja 2010. godine oporezovane po stopi od 40%, a one prije izmjena po stopi od 35%, neovisno o tome što primjerice iste mogu biti ugovorene na isti dan s različitim datumom dospelja. Također, od 1. ožujka 2012. godine oporezuju se mirovine iz inozemstva koje su isplaćene nakon 1. ožujka 2012. godine, a mirovine koje su isplaćene prije toga datuma nisu bile oporezive. Također, primjerice od 1. srpnja 2010. godine izmijenjeni su porezni razredi i porezne stope te je primjerice nakon toga datuma porezni obveznik koji je ostvario dohodak između 10.800,00 i 25.200,00 kuna mjesečno plaćao predujam poreza po stopi od 40%, a prije toga po stopi od 35%, neovisno o tome što je primjerice pravo na isplatu tog dohotka nastalo možebitno prije stupanja na snagu tih izmjena Zakona. Tako su primjerice u vrijeme uvođenja posebnog poreza na plaće, mirovine i ostale primitke (tzv. *kriznog poreza*) sve dividende isplaćene u razdoblju primjene umanjene za taj porez, neovisno o tome u kojem razdoblju je dobit ostvarena. Napominjemo da je Ustavni sud Republike Hrvatske donio rješenje broj: UP-I-3820/2009 i U-IP-3826/2009 i druga rješenja od 17. studenoga 2009. godine da Zakon o posebnom porezu na plaće, mirovine i ostale primitke kojim je isti bio propisan nije bio u suprotnosti s Ustavom. U tom rješenju se između ostalog navodi da „*načelo porezne jednakosti i pravednosti svaki put počiva na usporedbi životnih odnosa koji nisu jednaki u svim nego u pojedinim elementima. Koji su elementi mjerodavni za životne odnose koje treba urediti kako bi se prema njima*

postupalo ili nejednako, načelno odlučuje zakonodavac koji pri utvrđivanju poreznih osnova ima široku slobodu odlučivanja.“

Nadalje, navodi se i da „*Zakon o posebnom porezu prihvaća načelo oporezivanja dohotka koje je propisano zakonom o porezu na dohodak. Riječ je o tzv. načelu blagajne prema kojem se smatra da je primitak odnosno dohodak ostvaren kad porezni obveznik s njim može raspolagati.*“

Kod dividendi je nadalje također bitno razdvojiti trenutak nastanka dobiti (prema računovodstvenim standardima) od trenutka nastanka dividende (kad je donesena odluka skupštine o isplati dobiti u obliku dividende (prema Zakonu o trgovačkim društvima od tog trenutka nastaje potraživanje dioničara za dividendu, a društvo ju je prema tom Zakonu obvezno isplatiti u roku od mjesec dana). Slijedom navedenog to što je dobit ostvarena ne znači da je istovremeno i nastala dividenda ako skupština nije donijela odluku o rasporedu dobiti za isplatu dividende već se ona raspoređuje u zadržanu dobit i dioničar istu ne može potraživati dok se ne donese odluka da će se iz ostvarene dobiti (tekućeg ili prethodnih razdoblja) isplatiti dividenda. Činjenica je također da se zadržana dobit iz prethodnih razdoblja ne može rasporediti za isplatu dividende dok se ne podmire tekuća ili prošla dugovanja, te i iz toga proizlazi da dioničar dividendom ne raspolaže u trenutku ostvarivanja dobiti nego tek kad ista bude isplaćena na njegov račun. Dividenda pripada onim dioničarima koji su na dan isplate upisani u registar dionica (prema članku 226. Zakona o trgovačkim društvima) pri Središnjoj depozitarnoj agenciji.

Budući da dobit predstavlja računovodstvenu kategoriju, dok je za samu isplatu potrebno da trgovačko društvo raspolaže sa dostatnim financijskim sredstvima, razvidno je zašto je posebice u ovom slučaju potrebno poštivati načelo blagajne kao temeljno načelo pri oporezivanju dohotka. Naime, iz same te činjenice da porezni obveznici zapravo ne mogu raspolagati s dobiti u trenutku kad je ostvarena, jer ista predstavlja računovodstvenu kategoriju te društvo u trenutku izrade završnih financijskih izvještaja ne mora nužno imati i raspoloživa sredstva (financijska ili druga) za isplatu dobiti, nemoguće jest oporezivati dohodak po odbitku u trenutku kad je dobit ostvarena (odnosno platiti porez iz dohotka) kad isti nije isplaćen iz te dobiti niti mora nužno biti isplaćen u razdoblju kad je dobit ostvarena ako tako odluči glavna skupština ili nadzorni/upravni odbor i porezni obveznici njime ne mogu raspolagati.

Naime, način i uvjeti pod kojima se isplaćuju dividende i udjeli u dobiti propisani su temeljno Zakonom o trgovačkim društvima. Tako je primjerice člankom 220. toga Zakona za dionička društva propisano kako mogu raspolagati sa ostvarenom neto dobiti: neto dobit ostvarenu u poslovnoj godini društvo je dužno najprije uporabiti za namjene redom kako su navedene:

1. za pokriće gubitka prenesenog iz ranijih godina,
2. za unos u zakonske rezerve,
3. za unos u rezerve za vlastite dionice, ako ih je društvo steklo ili ih namjerava steći,
4. za unos u statutarne rezerve, ako ih društvo ima.

Dioničari imaju pravo da im se podijeli dobit osim ako je odlukom glavne skupštine u skladu sa zakonom ili sa statutom određeno da se dobit uporabi za druge namjene (za unos u druge rezerve, za isplate zaposlenima, članovima uprave ili nadzornog, odnosno izvršnim direktorima i članovima upravnog odbora ili da se ne dijeli dioničarima (prenesena dobit)). Osim ako se smanjuje temeljni kapital društva, dioničarima se ne smije isplatiti dividenda ako

je u godišnjim financijskim izvješćima za posljednju poslovnu godinu neto aktiva manja od iznosa temeljnog kapitala uvećanog za iznos rezervi koje se po zakonu ili statutu ne smiju isplatiti dioničarima ili bi postala manjom takvom isplatom. Pritom se uzima u obzir iznos temeljnog kapitala umanjen za iznos koji nije uplaćen, ako taj neuplaćeni dio nije iskazan u aktivnoj strani izvještaja o financijskom položaju. Iznos koji se isplaćuje dioničarima ne smije biti veći od iznosa dobiti iskazane u godišnjim financijskim izvješćima za posljednju poslovnu godinu uvećanog za zadržanu dobit iz ranijih godina i sredstava rezervi koje se mogu koristiti za isplate dioničarima, umanjen za gubitke iz ranijih poslovnih godina te iznose koji su po zakonu ili statutu bili uneseni u rezerve društva. Statutom se može predvidjeti da glavna skupština može donijeti odluku o isplati dobiti dioničarima u stvarima.

Dioničari, dakle, imaju pravo na isplatu dividende ako je tako prethodno raspoređena dobit. Međutim, ako je odlukom glavne skupštine ili statutom određeno da se dobit ne raspoređuje u dividendu zbog različitih poslovnih razloga, preostala dobit se raspoređuje u zadržanu dobit radi prijenosa u slijedeću poslovnu godinu. Iz te dobiti moći će se isplatiti dividenda u kasnijim razdobljima, osim ako društvo iskaže gubitak pa će je trebati uporabiti za pokriće.

Za društva s ograničenom odgovornošću je člankom 406. Zakona o trgovačkim društvima propisano da članovi društva ne mogu tražiti da im društvo vrati ono što su uplatili kao uloge. Članovima se ne smije isplatiti kamata na uplaćeni ulog niti se može ugovoriti takva obveza društva. Sve dok društvo postoji oni imaju pravo tražiti da im se isplati godišnja dobit i zadržana dobit iz ranijih godina umanjena za gubitke iz ranijih godina u mjeri u kojoj to nije isključeno zakonom, društvenim ugovorom ili odlukom članova o upotrebi dobiti. Odlukom o upotrebi dobiti članovi društva mogu, ako se društvenim ugovorom drugačije ne odredi, iznos dobiti u potpunosti ili dijelom unijeti u rezerve društva ili ostaviti kao zadržanu dobit. Dobit se dijeli članovima, ako nema drugačije odredbe u društvenome ugovoru, u omjeru njihovih uplaćenih uloga.

Ako je upravi ili nadzornome odboru u vrijeme između kraja poslovne godine i odluke članova društva o godišnjim financijskim izvješćima poznato da je imovinsko stanje društva zbog gubitaka ili smanjenja vrijednosti temeljnoga kapitala značajno i ne samo prolazno pogoršano, iz podjele se mora isključiti dobit koja proizlazi iz računa dobiti i gubitka u visini pretrpljenog smanjenja imovine i prenijeti na račun tekuće poslovne godine.

Iz navedenih odredbi vidljivo je da se pri isplati dobiti mora voditi posebna pažnja i da se prije svega moraju pokriti gubici iz ranijih godina te zakonske rezerve i ostale rezerve ako ih društvo ima, te se isplata mora bazirati na stvarnim rezultatima iskazanima u računu dobiti i gubitka, odnosno godišnjim financijskim izvješćima.

Imajući u vidu sve navedeno, razvidna je temeljna razlika između načela oporezivanja dobiti i oporezivanja dohotka, s obzirom da se kod oporezivanja dobiti primjenjuje načelo nastanka događaja i prema pretpostavci nastanka događaja učinci transakcija se priznaju kada nastanu i bilježe se u računovodstvenim evidencijama te uključuju u financijske izvještaje razdoblja na koje se odnose, dok se kod oporezivanja dohotka primjenjuje načelo blagajne, a za koje je i Ustavni sud Republike Hrvatske u svojem rješenju broj: UP-I-3820/2009 i U-IP-3826/2009 i druga rješenja od 17. studenoga 2009. godine, istaknuo da je „*riječ o tzv. načelu blagajne prema kojem se smatra da je primitak odnosno dohodak ostvaren kad porezni obveznik s njim može raspolagati.*“ Bitno je dakle razdvojiti oporezivanje prema načelu nastanka događaja (koje se primjenjuje kod poreza na dobit), od oporezivanja prema načelu blagajne (koje se primjenjuje kod poreza na dohodak), jer samim time što je dobit ostvarena,

ne znači da je istovremeno nastala i dividenda. Tako se dioničaru može, ako skupština donese takvu odluku o uporabi dobiti, isplatiti dividenda iz zadržane dobiti za više prethodnih razdoblja, a porezna obveza po toj osnovi nastaje u trenutku isplate te dividende. Stoga uzimajući u obzir sve navedeno, oporezivanje dividendi nema povratno djelovanje budući da je za porez na dohodak temeljno pravilo da se svi primici prema propisanim izvorima dohotka, za koje je propisano plaćanje predujma poreza na dohodak po odbitku, oporezuju prema načelu blagajne, odnosno onda kada su stvarno i isplaćeni i kad porezni obveznik može s njima slobodno raspolagati, dakle, isto je Zakonom propisano i za dohodak od kapitala po osnovi dividende i udjela u dobiti, te se oporezuju oni primici koji su isplaćeni nakon stupanja ovoga Prijedloga Zakona na snagu.

Sukladno svemu navedenom, ovim se Prijedlogom zakona, koji se temelji na ustavnim načelima jednakosti i pravednosti, propisuje da su prema načelu blagajne oporezivi svi primici po osnovi dividendi i udjela u dobiti isplaćeni nakon stupanja na snagu ovoga Zakona iz dobiti koja je ostvarena nakon 31. prosinca 2000. godine.

Nadalje, kako bi se smanjio broj poslodavaca koji ne isplaćuju plaću svojim radnicima, već je uvedeno nekoliko mjera posebnim propisima, a njima u prilog ovim se Prijedlogom zakona propisuje da Porezna uprava može objaviti listu poslodavaca za koje je sukladno dostavljenim propisanim izvješćima vidljivo da ne isplaćuju plaću svojim radnicima. S ciljem jačanja financijske discipline kao odlučne komponente za funkcioniranje i zaštitu pravnog poretka, javnog morala, gospodarskog napretka i socijalnog blagostanja građana, odlučno je osigurati da svi poslodavci pravovremeno podmiruju dospjelu obvezu prema svojim radnicima. U skladu s navedenim ocijenjeno je neophodnim dopuniti odredbu članka 58. važećeg Zakona.

Radi poticanja poslodavaca na pravovremeno ispunjavanje njihovih dospjelih obveza prema radnicima i osiguranja povjerenja građana u djelovanje pravne države, poštivanje pravnog poretka, ocjenjuje se svrsishodnim omogućiti javno objavljivanje popisa poreznih obveznika koji prema podacima sa dostavljenih izvješća Poreznoj upravi, ne isplaćuju plaću svojim radnicima.

Naime, obveza isplate plaće propisana je člankom 56. Ustava Republike Hrvatske, prema kojem svaki zaposleni ima pravo na zaradu kojom može osigurati sebi i obitelji slobodan i dostojan život. Tom ustavnom odredbom utemeljen je pojam zarade, odnosno plaće koja ima socijalnu funkciju i predstavlja osnovu za osiguravanje slobodnog i odstojnog života pojedinca koji je ostvario zaradu ali i njegove obitelji. Člankom 56. Ustava Republike Hrvatske propisano je da se pravo zaposlenih i članova njihovih obitelji na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje uređuje zakonom i kolektivnim ugovorom.

Nadalje, obveza isplate plaće uređena je i Zakonom o radu (Narodne novine, br. 149/2009, 61/2011 i 82/2012). Prema članku 82. toga Zakona poslodavac kojega obvezuje kolektivni ugovor ne smije radniku obračunati i isplatiti plaću u iznosu manjem od iznosa određenoga kolektivnim ugovorom. Ako osnove i mjerila za isplatu plaće nisu uređeni kolektivnim ugovorom, poslodavac koji zapošljava najmanje dvadeset radnika, dužan ih je utvrditi pravilnikom o radu. Ako plaća nije određena, a ugovor o radu ne sadrži dovoljno podataka na temelju kojih bi se ona mogla odrediti, poslodavac je dužan isplatiti radniku primjerenu plaću. Prema članku 84. toga Zakona plaća se isplaćuje nakon obavljenog rada. Plaća i naknada plaće se isplaćuje u novcu. Ako kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu nije drukčije određeno, plaća i naknada plaće se za prethodni mjesec isplaćuje najkasnije do petnaestog dana u idućem mjesecu.

Stoga, javno objavljivanje podataka, temeljem evidencija kojima raspolaže Porezna uprava, o onim poreznim obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze prema svojim radnicima, predstavlja instrument kojim se nastoji poticati financijska disciplina poreznih obveznika na pravovremeno ispunjavanje dospelih obveza prema radnicima, kao i utjecati na svijest svih poreznih obveznika o neophodnosti podmirivanja dospelih dugovanja, što je odlučno za funkcioniranje pravne države, mogućnost poduzimanja mjera potrebnih za poticanje gospodarskog razvitka i socijalnog blagostanja te povjerenje građana u djelovanje pravne države, odnosno u poštivanje pravnog poretka, a i kako bi svaki radnik, sukladno Ustavu, mogao osigurati sebi i obitelji slobodan i dostojan život.

Popis bi se odnosio samo na određeni dio poreznih obveznika prema naprijed navedenim kriterijima. Iz objavljenog popisa bili bi vidljivi sljedeći podaci:

- ime i prezime fizičke osobe ili naziv pravne osobe poslodavca,
- godina rođenja fizičke osobe poslodavca,
- mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe poslodavca,
- broj radnika kojima na izvješću nije iskazana isplata plaće i
- razdoblje na koje se ta izvješća odnose.

Uz to, predviđena je i mogućnost pojave slučajeva kada temeljem naprijed navedenih podataka nije dovoljno jasno utvrđen identitet osobe s popisa. U slučaju ako postoji zahtjev kojim treća osoba traži nadopunu podataka s popisa radi nespornog utvrđivanja identiteta osobe s popisa, Porezna uprava bi u tom slučaju bila ovlaštena na popisu objaviti i druge podatke, kao što su:

- datum i mjesec rođenja fizičke osobe poslodavca,
- ime roditelja fizičke osobe poslodavca.

Predloženo zakonsko rješenje, kojim se propisuje pravo na objavljivanje podataka o poreznim obveznicima koji su na izvješćima koje dostavljaju Poreznoj upravi iskazali samo doprinose za obvezna osiguranja kada plaća nije isplaćena, sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o doprinosima prema kojem se doprinosi prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec moraju obračunati i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec, jasno upućuje na zaključak da je javna dostupnost ovih podataka prvenstveno motivirana legitimnim ciljevima o osiguranju financijske discipline, poticanju poreznih obveznika na ažurno podmirivanje svojih obveza prema radnicima, postizanje veće učinkovitosti pri zaštiti i osiguranju prava radnika, kao i pružanjem uvida javnosti u mjeri u kojoj je to neophodno radi funkcioniranja pravnog poretka sukladno s Ustavom Republike Hrvatske propisanim pravom radnika na zaradu, odnosno plaću.

Ovdje također vrijedi istaći da predloženo zakonsko rješenje vodi računa o pravu na pristup informacijama, koje posjeduju tijela javne vlasti, koje je zaštićeno u pravnom poretku Republike Hrvatske na ustavnoj razini (članak 38. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske) i na zakonskoj razini (Zakon o pravu na pristup informacijama, Narodne novine, broj 25/2013).

Naime, uočen je značajan interes javnosti za omogućivanjem uvida u ove podatke, pri čemu se upravo nemogućnost objave popisa o onim poreznim obveznicima koji ne isplaćuju plaću prikazivala kao primjer nedovoljno transparentnog i učinkovitog postupanja Porezne uprave i ostalih državnih tijela.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, osobito da se predloženim zakonskim rješenjem dopušta objavljivanje podataka o poreznim obveznicima koji su temeljem dostavljenih izvješća prikazali samo obvezu za doprinose jer plaća nije isplaćena, jasno proizlazi da predloženo zakonsko rješenje ne predstavlja nepotrebno, nerazmjerno, ničim ograničeno i nezakonito izlaganje zaštićenih podataka o poreznim obveznicima javnosti. Javna dostupnost podataka s popisa prvenstveno je motivirana potrebom za poduzimanjem mjera potrebnih za jačanje financijske discipline, poticanje poreznih obveznika na pravovremeno ispunjavanje obveza, postizanja veće učinkovitosti državnih tijela prilikom provođenja zakonskih i ustavnih odredbi kojima se uređuje pravo na plaću.

Predložena pravna norma, posve je jasna i predvidljiva pa je porezni obveznik koji ne isplati plaću, odnosno na dostavljenom izvješću sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o doprinosima tri mjeseca uzastopno iskaže samo obvezu za doprinose kada nema isplate plaće, u cijelosti upoznat s pravnim posljedicama takvog svojeg propuštanja zakonske obveze na pravovremeno ispunjavanje svojih obveza prema radnicima: podaci o njemu, kao osobi koja nije iskazala isplatu plaće, objavit će se na službenim web stranicama Porezne uprave. U smislu navedenog, poslodavac koji nije isplatio plaću nije stavljen u neizvjesnu pravnu situaciju. Učinci njegovog propuštanja da pravovremeno ispuni zakonsku obvezu isplate plaće, unaprijed su predvidljivi i izvjesni.

Propuštanje poreznog obveznika na pravovremenu isplatu plaće, pri čemu su učinci takvog propuštanja jasni, predvidljivi i izvjesni jer su jasno i precizno propisani kriteriji za objavljivanje podataka o poreznim obveznicima koji su na izvješću iskazali samo obvezu za doprinose kada plaća nije isplaćena, ukazuje na razmjernost zakonske mjere s aspekta zaštite ustavnih prava poreznih obveznika na zaštitu osobnih podataka.

Slijedom svega navedenog, predloženo zakonsko rješenje kojim se dopunjava odredba članka 58. važećeg Zakona, objektivno je prihvatljivo i ima racionalno opravdanje, to jest ima legitiman cilj.

Imajući u vidu značaj koji pravovremeno ispunjavanje obveza po osnovi isplate plaće ima za radnike, aktivnu ulogu države u provođenju mjera neophodnih za poticanje gospodarskog razvoja i očuvanja socijalnog blagostanja i dostojnog života svih građana, kao i brojne zahtjeve postavljene u javnosti vezano za transparentnije postupanje Porezne uprave i ostalih državnih tijela u pogledu objave podataka o poslodavcima koji ne isplaćuju plaću, predložene izmjene i dopune bi stupile na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Također, s ciljem jačanja financijske discipline, poticanja i osiguravanja sudjelovanja svih poreznih obveznika u prijavljivanju primitaka i pravovremenom podmirenju dospjelih obveza po osnovi poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u skladu s njihovim gospodarskim mogućnostima, postizanja veće učinkovitosti poreznih tijela u otkrivanju neprijavljenih dohodaka, te pružanje uvida javnosti u postupanje Porezne uprave, Porezna uprava može, u godini u kojoj rješenje, kojim se prema članku 63. Zakona utvrđuje dohodak kao razlika između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje, postane izvršno, na svojim web-stranicama, objaviti popis tih poreznih obveznika. Objavljeni popis sadržavao bi sljedeće podatke: ime i prezime i godinu rođenja poreznog obveznika, razdoblje u kojem je navedeni dohodak ostvaren te iznos utvrđenog dohotka po toj osnovi. U slučaju potrebe, na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog

poreznog obveznika s toga popisa, kao što su primjerice: datum i mjesec rođenja poreznog obveznika, te i ime roditelja poreznog obveznika.

c) Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Procijenjeno je da zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak neće doći do većih razlika u poreznim prihodima, ali će se pospješiti naplata predujma poreza na dohodak.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona ne treba osigurati posebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, radi ublažavanja poremećaja u gospodarstvu, odnosno zaštite i olakšanja ispunjavanja porezne obveze umirovljenika-poreznih obveznika starije životne dobi, kao i pravovremene naplate predujma poreza na dohodak i prireza, koji su pretežiti prihod proračuna jedinica lokalne i područne samouprave što će pospješiti i njihovo funkcioniranje i pravovremeno ispunjavanje obveza, te radi usklađenja sa rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske kako bi se što prije uklonili poremećaji u gospodarstvu koji bi mogli nastati zbog mjere o privremenoj obustavi naplate poreza.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012 i 144/2012), u članku 6. stavku 2. iza riječi: „ovoga Zakona“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno umanjen za osobni odbitak iz članka 36. ovoga Zakona za fizičke osobe koji su rezidenti država članica Europske unije i Europskog gospodarskog prostora, osim Republike Hrvatske, sukladno članku 36. stavku 14. ovoga Zakona“.

Članak 2.

U članku 12. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Pri utvrđivanju oporezivih dohodaka, odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i višestranih međudržavnih ugovora ili sporazuma imaju prednost pred odredbama tuzemnog Zakona. Ako porezni obveznik rezident sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja po osnovi primitka ostvarenog iz ili u inozemstvu u tijeku poreznog razdoblja predujam poreza na dohodak plaća u inozemstvu iz tog primitka, nije obvezan plaćati predujam poreza na dohodak u tuzemstvu, o čemu je obvezan izvijestiti Poreznu upravu, ali je obvezan u tom slučaju podnijeti godišnju poreznu prijavu prema članku 39. stavku 2. ovoga Zakona, osim ako Republika Hrvatska sukladno ugovoru izuzima taj dohodak od oporezivanja. Isto se primjenjuje i za primitke rezidenata izaslanih na rad u inozemstvo po nalogu tuzemnog poslodavca.“.

Članak 3.

U članku 36. iza stavka 13. dodaje se stavak 14. koji glasi:

„(14) Iznimno od stavka 11. ovoga članka, fizička osoba koja je rezident države članice Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora, osim Republike Hrvatske i u Republici Hrvatskoj ostvari dohodak prema članku 5. ovoga Zakona, može u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave koristiti i osobni odbitak iz stavka 2. ovoga članka pod uvjetom da vjerodostojnim ispravama dokaže da navedeni dohodak ostvaren u Republici Hrvatskoj čini najmanje 90% njenog ukupnog (svjetskog) dohotka ostvarenog u poreznom razdoblju i da je isti izuzet ili oslobođen oporezivanja u državi članici čiji je rezident.“.

Članak 4.

U članku 39. stavku 1. točki 1. iza riječi: „istodobno“ dodaju se riječi: „u tijeku istog mjeseca poreznog razdoblja“.

U stavku 2. iza riječi: „odredbama ovoga Zakona“ dodaje se zarez i riječi: „osim ako sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja Republika Hrvatska izuzima taj dohodak od oporezivanja“.

U stavku 5. iza riječi: „članka 14. ovoga Zakona“ dodaju se riječi: „osim dohotka koji Republika Hrvatska sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja izuzima od oporezivanja“.

Članak 5.

U članku 45. stavku 3. iza riječi: „Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje“ dodaju se riječi: „ili isplatitelj inozemnih mirovina iz sustava socijalnog osiguranja“.

Iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

„(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo ili organizacija koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet može za svoje radnike i fizičke osobe koje ostvaruju primitke od nesamostalnog rada iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, na vlastiti zahtjev preuzeti obvezu obračunavanja, obustavljanja i plaćanja predujmova poreza na dohodak prema stavcima 1., 2., 4. i 5. ovoga članka.“.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 9.

U dosadašnjem stavku 9. koji postaje stavak 10. riječi: „točke 4.“ zamjenjuju se riječima: „točke 5.“, riječi: „stavka 8.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 9.“, a na kraju rečenice iza točke dodaje se tekst: „Iznimno, porezni obveznici mogu na vlastiti zahtjev predujam poreza na dohodak plaćati prema rješenju Porezne uprave, mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec odnosno tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja ako je utvrđeni mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do 100,00 kuna.“.

Članak 6.

U članku 51. stavku 4. na kraju rečenice iza riječi: „ovoga Zakona“ dodaje se tekst: „i to na sve isplaćene primitke od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu (prema načelu blagajne) iz dobiti ostvarene nakon 31. prosinca 2000.“.

Članak 7.

U članku 58. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Porezna uprava može temeljem prikupljenih podataka o dohotku od nesamostalnog rada, obveznim doprinosima i predujmu poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak koje porezni obveznici dostavljaju na propisanom izvješću, na svojim web-stranicama objaviti popis poreznih obveznika/poslodavaca koji ne isplaćuju plaću svojim radnicima, odnosno koji su na dostavljenim izvješćima tri mjeseca uzastopno iskazali samo obračun doprinosa sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o doprinosima. Popis sadrži: ime i

prezime ili naziv poslodavca, godinu rođenja fizičke osobe poslodavca, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe poslodavca, broj radnika kojima na izvješću nije iskazana isplata plaće i razdoblje na koje se ta izvješća odnose. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja fizičke osobe poslodavca i ime roditelja fizičke osobe poslodavca.

(4) Porezni obveznici obvezni su za potrebe utvrđivanja porezne obveze prijaviti dohodak iz članka 5. ovoga Zakona u propisanim rokovima i na propisani način. Ukoliko to ne učine, a Porezna uprava u tijeku prikupljanja podataka sukladno članku 63. ovoga Zakona utvrdi dohodak kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje, Porezna uprava može, u godini u kojoj doneseno rješenje postane izvršno, na svojim web-stranicama objaviti popis tih poreznih obveznika. Popis sadrži: ime i prezime i godinu rođenja poreznog obveznika, razdoblje u kojem je navedeni dohodak ostvaren te iznos utvrđenog dohotka po toj osnovi. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja te i ime roditelja poreznog obveznika.“.

Članak 8.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 16. stavak 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 22/2012).

Članak 9.

Ovlašćuje se ministar financija da uskladi provedbene propise iz članka 64. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012 i 144/2012) s odredbama ovoga Zakona u roku 60 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se da poreznu osnovicu nerezidenta fizičke osobe koja je rezident države članice Europske unije i Europskog gospodarskog prostora, osim Republike Hrvatske, čini tuzemni dohodak umanjen za osobni odbitak iz članka 36. ovoga Zakona, a pod uvjetima propisanim člankom 36. stavkom 14. ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se da pri utvrđivanju oporezivih dohodaka, odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i višestranih međudržavnih ugovora ili sporazuma imaju prednost pred odredbama tuzemnog Zakona. Također, propisuje se da ako porezni obveznik rezident sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja po osnovi primitka ostvarenog iz ili u inozemstvu u tijeku poreznog razdoblja predujam poreza na dohodak plaća u inozemstvu iz tog primitka, tada nije obvezan plaćati predujam poreza na dohodak u tuzemstvu, o čemu je obvezan izvijestiti Poreznu upravu, ali je obvezan u tom slučaju podnijeti godišnju poreznu prijavu prema članku 39. stavku 2. ovoga Zakona, osim ako Republika Hrvatska sukladno ugovoru izuzima taj dohodak od oporezivanja. Oslobođenje od plaćanja predujmova poreza na dohodak u tuzemstvu primjenjuje se i u slučaju primitaka rezidenata izaslanih na rad u inozemstvo po nalogu tuzemnog poslodavca.

Uz članak 3.

Ovim se člankom propisuje da iznimno nerezident fizička osoba koja je rezident države članice Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora, osim Republike Hrvatske i u Republici Hrvatskoj ostvari dohodak prema članku 5. ovoga Zakona, može u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave koristiti i osobni odbitak za uzdržavanu djecu i invalidnost pod uvjetom da vjerodostojnim ispravama dokaže da navedeni dohodak ostvaren u Republici Hrvatskoj čini najmanje 90% njenog ukupnog (svjetskog) dohotka ostvarenog u poreznom razdoblju i da je isti izuzet ili oslobođen oporezivanja u zemlji čiji je rezident. Na ovaj se način izjednačava pravo na osobni odbitak rezidenta i nerezidenta koji ostvaruje dohodak pod propisanim uvjetima.

Uz članak 4.

Ovim se člankom nadopunjuju odredbe kojima se propisuje obvezno podnošenje godišnje porezne prijave, te se propisuje da godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. Zakona kod dva ili više poslodavca istodobno u tijeku istog mjeseca poreznog razdoblja. Također, propisuje se i da godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi rezident ako dohodak iz stavka 1. toga članka ostvari izravno iz inozemstva i/ili ako dohodak iz članka 5. Zakona ostvari izravno iz inozemstva pri čemu predujmovi poreza na dohodak od tog dohotka nisu u tuzemstvu plaćeni i/ili su u tuzemstvu plaćeni u iznosu manjem od iznosa koji bi se obračunao prema odredbama ovoga Zakona, osim ako sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja Republika Hrvatska izuzima taj dohodak od oporezivanja. Kod obveznog podnošenja godišnje porezne prijave kada se u istoj iskazuje samo dohodak za koji je porezni obveznik obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada, ne

iskazuje se dohodak koji Republika Hrvatska sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja izuzima od oporezivanja.

Uz članak 5.

Ovim se člankom propisuje da se i obračun predujma poreza na dohodak po osnovi mirovina koje isplaćuje isplatitelj inozemnih mirovina iz sustava socijalnog osiguranja za više proteklih mjeseci, odnosno poreznih razdoblja, obavlja na isti način kao i kod isplata mirovina koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Također, propisuje se i da diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo ili organizacija koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet može za svoje radnike i fizičke osobe koje ostvaruju primitke od nesamostalnog rada iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, na vlastiti zahtjev preuzeti obvezu obračunavanja, obustavljanja i plaćanja predujmova poreza na dohodak prema stavicima 1., 2., 4. i 5. ovoga članka.

Nadalje, ovim se člankom propisuje da porezni obveznici umirovljenici koji ostvaruju mirovinu iz inozemstva mogu na vlastiti zahtjev predujam poreza na dohodak plaćati prema rješenju Porezne uprave, mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec odnosno tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja ako je utvrđeni mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do 100,00 kuna.

Uz članak 6.

Ovim se člankom propisuje da se predujam poreza na dohodak po osnovi primitaka od dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu plaća na sve primitke od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su isplaćeni nakon stupanja na snagu ovoga Zakona (prema načelu blagajne) iz dobiti ostvarene nakon 31. prosinca 2000. godine.

Uz članak 7.

Ovim se člankom propisuje da Porezna uprava može temeljem dostavljenih izvješća poreznih obveznika o dohotku od nesamostalnog rada, obveznim doprinosima i predujmu poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, objaviti liste poreznih obveznika/poslodavaca koji ne isplaćuju plaću svojim radnicima, odnosno koji su na dostavljenim izvješćima tri mjeseca uzastopno iskazali samo obračun doprinosa sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o doprinosima kada plaća nije isplaćena. Popis sadrži: ime i prezime ili naziv poslodavca, godinu rođenja fizičke osobe poslodavca, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe poslodavca, broj radnika kojima na izvješću nije iskazana isplata plaće i razdoblje na koje se ta izvješća odnose. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja fizičke osobe poslodavca i ime roditelja fizičke osobe poslodavca.

Isto tako propisuje se da Porezna uprava može, u godini u kojoj rješenje, kojim se sukladno članku 63. Zakona utvrđuje dohodak kao razlika između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje, postane izvršno, na svojim web-stranicama objaviti popis tih poreznih obveznika. Popis sadrži: ime i prezime i godinu rođenja poreznog obveznika, razdoblje u kojem je navedeni dohodak ostvaren te iznos utvrđenog dohotka po toj osnovi. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim

podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja te i ime roditelja poreznog obveznika.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje da danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti članak 16. stavak 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 22/2012).

Uz članak 9.

Ovim člankom ovlašćuje se ministar financija da u roku šezdeset dana od stupanja na snagu ovoga Zakona uskladi provedbene propise iz članka 64. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012 i 144/2012) i to osobito Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 95/2005, 96/2006, 68/2007, 146/2008, 2/2009, 9/2009 - ispravak, 146/2009, 123/2010, 137/2011 i 61/2012).

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 6.

(1) Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti prema stavku 3. ovoga članka, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjen za osobni odbitak iz članka 36. i/ili članka 54. ovoga Zakona.

(2) Osnovica poreza na dohodak nerezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti prema stavku 3. ovoga članka, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji nerezident ostvari u tuzemstvu (načelo tuzemnog dohotka), a umanjen za osobni odbitak iz članka 36. stavka 1., 11. i 12. ovoga Zakona.

(3) Dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu, umanjuje se:

1. za iznos plaća novozaposlenih osoba iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona,
2. za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naukovanje za obrtnička zanimanja prema posebnim propisima,
3. za iznos izdataka za istraživanje i razvoj iz članka 57. stavka 1. ovoga Zakona,
4. i za preneseni gubitak iz članka 35. ovoga Zakona, nakon umanjena iz točke 1., 2. i 3. ovoga stavka, koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.

Članak 12.

(1) Dohodak je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju.

(2) Primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju.

(3) Izdacima se smatraju svi odljevi dobara s novčanom vrijednošću izvršeni radi ostvarivanja ili osiguranja primitaka iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Primici i izdaci utvrđuju se primjenom načela blagajne.

(5) Primici se pripisuju onoj osobi koja ih je ostvarila. U slučaju prestanka porezne obveze primici se pripisuju onoj osobi kojoj se na temelju njihovog priljeva povećava gospodarstvena snaga (pravnom sljedniku).

(6) Izdaci se pripisuju onoj fizičkoj osobi kojoj se pripisuju i primici od gospodarstvene djelatnosti prema stavku 5. ovoga članka, bez obzira tko ih je učinio.

(7) Primici i izdaci koji su nastali u ime i za račun drugoga (prolazne stavke) ne smatraju se ni primitkom ni izdatkom i ne utječu na visinu dohotka.

(8) Izdacima se ne smatraju ni oni izdaci koji se ne mogu jasno odvojiti od osobnih izdataka niti izdaci koji su uzrokovani osobnim potrebama poreznog obveznika ili nisu nastali s namjerom ostvarivanja oporezivih primitaka, kao što su:

1. porez na dohodak, porez na nasljedstva i darove i drugi osobni porezi,
2. izdaci za novčane kazne i prekršaje, izdaci za troškove sudskog ili upravnog postupka u osobnim predmetima i kamate na zakašnjela plaćanja osobnih izdataka.

Članak 36.

(1) Rezidentima se ukupan iznos ostvarenog dohotka prema članku 5. ovoga Zakona, umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 2.200,00 kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez. Rezidentima se kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca te kod ostvarene mirovinske rente na temelju prijašnjih uplata sredstava na teret poslodavca, priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine i mirovinske rente ostvarene u poreznom razdoblju, najmanje 2.200,00 kuna, a najviše do 3.400,00 kuna mjesečno.

(2) Rezidenti mogu uvećati osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka u visini:

1. 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji te bivšega bračnog druga za kojeg plaćaju alimentaciju,

2. za uzdržavanu djecu: 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za prvo dijete, 0,7 za drugo, 1,0 za treće, 1,4 za četvrto, 1,9 za peto, a za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0... više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete,

3. 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

4. 1,0 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu. U tom slučaju porezni obveznik za sebe osobno i za istu osobu koju uzdržava ne može koristiti osobni odbitak iz točke 3. ovoga stavka.

(3) Tijekom poreznog razdoblja, pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema članku 45. ovoga Zakona, rezidentu se priznaju osobni odbici iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnosno nerezidentu osnovni osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka, a na temelju porezne kartice iz članka 46. ovoga Zakona.

(4) Uzdržanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos peterostrukoga osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka, na godišnjoj razini.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, potpora za novorođenče, odnosno primitaka za opremu novorođenog djeteta i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja.

(6) Ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve koji te članove i djecu uzdržavaju, osim ako se ne sporazume drukčije.

(7) Djecom u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, skrbnici, usvojitelji, počimi i pomajke uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Drugim uzdržanim članovima uže obitelji u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovoga bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćehe odnosno očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

(8) Osobama s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca iz stavka 7. ovoga članka kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

(9) U slučaju promjena tijekom mjeseca u kojem se koriste osobni odbici prema stavku 3. ovoga članka, osobni odbitak zaokružuje se u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

(10) Rezidentima se osobni odbitak uvećava i za iznose plaćene za obvezno zdravstveno osiguranje ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje.

(11) Nerezidenti mogu u poreznom razdoblju odbiti osobni odbitak u visini osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka i plaćene doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u tuzemstvu do visine zakonom propisanih obveznih doprinosa.

(12) Porezni obveznici mogu uvećati osobni odbitak za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačenim na žiroračun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

(13) Osobni odbitak prema stavcima 10., 11. i 12. ovoga članka priznaje se nakon osobnog odbitka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

Članak 39.

(1) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari:

1. dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona kod dva ili više poslodavca istodobno i/ili,

2. dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti prema člancima 19. – 24. ovoga Zakona.

(2) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi rezident ako dohodak iz stavka 1. ovoga članka ostvari izravno iz inozemstva i/ili ako dohodak iz članka 5. ovoga Zakona ostvari izravno iz inozemstva pri čemu predumovi poreza na dohodak od tog dohotka nisu u tuzemstvu plaćeni i/ili su u tuzemstvu plaćeni u iznosu manjem od iznosa koji bi se obračunao prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi i porezni obveznik ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plati porez na dohodak.

(4) Porezni obveznik obvezan je podnijeti godišnju poreznu prijavu ako poslodavac, isplatitelj primitka ili sam porezni obveznik nije obračunao, obustavio i uplatio predum poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak.

(5) Porezni obveznik iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka obvezan je u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati dohodak za koji je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona. Ako uz dohodak za koji je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada porezni obveznik iskaže i dohodak iz ostalih izvora iz članka 5. ovoga Zakona, obvezan je iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju, a prema članku 5. ovoga Zakona.

(6) Obveznicima poreza na dohodak koji su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu, a istu ne podnesu ili ako su podaci iz godišnje porezne prijave netočni ili nepotpuni, porez na dohodak utvrđuje se procjenom.

Članak 45.

(1) Kod dohotka od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka ili plaće odnosno mirovine iz članka 14. ovoga Zakona ili sam porezni obveznik.

(2) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada se obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, obračun poreza na dohodak od ostvarene mirovine ili razlike mirovina iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje u tijeku kalendarskog mjeseca za više proteklih mjeseci, odnosno poreznih razdoblja obavlja se na način:

1. u slučaju isplata za više proteklih mjeseci istoga poreznog razdoblja primjenjuju se propisi koji važe na dan isplate i osobni odbitak za svaki mjesec za koji se obavlja isplata, utvrđen prema propisima koji su važili u mjesecu kada je mirovina ili razlika mirovine trebala biti isplaćena,

2. u slučaju isplate mirovina ili razlike mirovina koje se odnose na protekla porezna razdoblja (kalendarske godine), kod obračuna se primjenjuju propisi koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena, odnosno kada je mirovina prema rješenju dospjela za isplatu.

(4) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada prema članku 14. ovoga Zakona ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke prema članku 16. ovoga Zakona koji su uplaćeni i umanjen za iznos mjesečnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(5) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 12% od mjesečne porezne osnovice do visine jednostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između jednostrukog i četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka i po stopi od 40% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Inozemna organizacija, koja ne uživa diplomatski imunitet u Republici Hrvatskoj i službenici te organizacije sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj dužni su pri isplati dohotka od nesamostalnog rada radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak prema stavcima 1., 2., 4. i 5. ovoga članka.

(7) Porezni obveznik zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet, kada je porezni obveznik i po ovom Zakonu, dužan je sam obračunati predujam poreza od nesamostalnog rada na način iz stavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana isplate.

(8) Porezni obveznici koji dohodak od nesamostalnog rada prema članku 14. stavku 1. ovoga Zakona ostvare izravno iz inozemstva, dužni su na taj dohodak sami obračunati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada na način iz stavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana primitka dohotka.

(9) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona obračunava i uplaćuje sam porezni obveznik na način i u roku iz stavka 8. ovoga članka.

Članak 51.

- (1) Predujem poreza na dohodak od izuzimanja imovine i korištenja usluga iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji istodobno s isplatom primitka, kao porez po odbitku, po stopi od 40%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.
- (2) Predujem poreza na dohodak od kamata iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona, plaća se po odbitku, po stopi od 40%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.
- (3) Predujem poreza na dohodak po osnovi primitaka po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica iz članka 30. stavka 4. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 25%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.
- (4) Predujem poreza na dohodak po osnovi primitaka od dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 11. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 12%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona i neoporezivog dijela primitka iz članka 10. točke 19. ovoga Zakona.
- (5) Predujem dividendi i udjela dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 11. ovoga Zakona oporezuje se pri isplati na način propisan stavkom 4. ovoga članka.
- (6) Predujem poreza na dohodak od kapitala po osnovi izuzimanja iz članka 30. stavka 14. ovoga Zakona plaća se po odbitku na način propisan stavkom 1. ovoga članka i to do trenutka podnošenja prijave poreza na dobit.
- (7) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala i za uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.

Članak 58.

- (1) Porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona, porezni obveznici koji počinju davati u najam i zakup pokretnine, stvari i nekretnine i porezni obveznici koji počinju ostvarivati dohodak izravno iz inozemstva dužni su Poreznoj upravi prijaviti početak obavljanja djelatnosti, iznajmljivanja i ostvarivanja dohotka, u roku od 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno od dana početka ostvarivanja dohotka.
- (2) U roku iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona, dužni su nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu dati podatke o osobi koja im vodi poslovne knjige.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 22/2012)

Članak 16.

- (1) Godišnji porez na dohodak iz članka 37. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 177/04, 73/08, 80/10 i 114/11) za koji se podnosi godišnja porezna prijava, za 2012. godinu obračunava se po stopi od 12% od godišnje porezne osnovice do visine 26.400,00 kuna, po stopi od 22,83% na razliku godišnje porezne osnovice između 26.400,00 kuna i 43.200,00 kuna, po stopi od 25% na razliku godišnje porezne osnovice između 43.200,00 kuna i 105.600,00 kuna, po stopi od 37,5% na razliku godišnje porezne osnovice između

105.600,00 kuna i 129.600,00 kuna i po stopi od 40% na iznos porezne osnovice koji prelazi iznos 129.600,00 kuna.

(2) Godišnji porez na dohodak od nesamostalnog rada iz članka 38. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 177/04, 73/08, 80/10 i 114/11) za 2012. godinu obračunava se prema stavku 1. ovoga članka. Iznimno, ako bi se na temelju godišnjeg obračuna za 2012. godinu ostvarila razlika poreza za uplatu isključivo zbog promjene poreznih razreda, odnosno primjene poreznih stopa iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac nije obvezan izvršiti godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada.

(3) Članak 7. ovoga Zakona primjenjuje se na sve primitke od dividendi i udjela u dobiti, koji se isplaćuju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, osim na dividende i udjele u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su ostvareni do 31. prosinca 2000. bez obzira kada se isplaćuju.